

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om
ändring av fastighetsskattelagen**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att vissa stadganden i fastighetsskattelagen kompletteras och revideras så att de motsvarar de ändringar som gjorts i annan skattelagstiftning. Byggnadsmark som hör till samfällad skog eller samfällighet skall omfattas av skatten. Flygfältens rullbanor skall enligt förslaget befrias från skatt, liksom också vissa kulturbyggnader. Det minsta fastighetsskattebelopp som kan uppställas skall fastställas särskilt för varje skattskyl-

dig. Dessutom skall stadgandena om sökande av ändring revideras.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft så snart den har antagits och blivit stadfäst. Lagen skall i fråga om befriandet från skatt samt vissa tekniska ändringar tillämpas redan vid den fastighetsbeskattning som verkställs för innevarande år. Till övriga delar skall lagen tillämpas vid den fastighetsbeskattning som verkställs för 1994.

MOTIVERING

1. Nuläget

Fastighetsskattelagen (654/92) trädde i kraft den 1 augusti 1992. Denna skatt, som på basis av fastighetens värde skall betalas till den kommun där fastigheten är belägen, debiteras första gången i år. De enskilda kommunerna kan inom ramen för det spelrum som lagen lämnar bestämma fastighetsskattens storlek. Skyldig att betala skatten för en fastighet är fastighetsägaren eller en innehavare som är likställd med ägare vid ingången av det år då skatten påförs, dvs. kalenderåret. Fastighetsskatten debiteras årligen. En fastighets värde bestäms enligt de värden som använts vid föregående års förmögenhetsbeskattning.

2. Föreslagna ändringar

Allmänt

Fastighetsskattelagen tillämpas första gången i år. I praktiken har vissa behov av revidering och komplettering av lagen kommit till synes. Också övergången till ett s.k. differentierat

inkomstskattesystem vid årets början och de ändringar som till följd av detta har gjorts i annan skattelagstiftning för med sig ändringsbehov.

Lagens tillämpningsområde

Begreppet fastighet och lagens tillämpningsområde definieras i 2 §. Med fastighet avses sådan tomt, lägenhet och annan självständig enhet för jordinnehav i Finland, som har antecknats eller bör antecknas som fastighet i jordregistret, tomtboken eller fastighetsregistret. Vidare tillämpas lagen på byggnader och konstruktioner, som tillhör någon annan än markägaren och vars beskattningsvärde bestäms enligt de värderingsstadganden i förmögenhetsskattelagen (1537/92) som gäller byggnader och konstruktioner, samt på ett outbrutet område som hör till en fastighet.

Samfällad skog som avses i lagen om samfälliga skogar (37/91) och områden som är gemensamma för flera fastigheter och avses i lagen om samfälligheter (758/89) består av skogsandelar eller områden som hör till olika fastighe-

ter. Samfälliga skogar hör, liksom skogar i allmänhet, inte till lagens tillämpningsområde. Samfälligheterna utgör inte heller självständiga enheter för jordinnehav och hör inte till fastighetsskattelagens tillämpningsområde. I både samfällad skog och samfälligheter kan det dock ingå byggnadsmark. Eftersom det inte är ändamålsenligt att behandlingen i skattehänseende av sådan byggnadsmark avviker från den skattemässiga behandlingen av annan byggnadsmark, föreslås att till 2 § 2 mom. fastighetsskattelagen fogas ett stadgande enligt vilket lagen också skall tillämpas på byggnadsmark som hör till en samfällighet eller samfällad skog. Den skattskyldige utgörs av en samfällad förmån, dvs. samfällad skog och samfällighet. Ett stadgande i frågan skall tas in i 6 §.

I lagens 3 § stadgas om fastigheter som är helt eller delvis befriade från skatt. Befriade från skatt är bl.a. allmänna vägar, gator och allmänna spårtrafikleder. På motsvarande sätt föreslås att flygfältens rullbanor, vilka används för allmänna trafikändamål, skall befrias från fastighetsskatt. Stadganden skall tillämpas redan vid beskattningen som verkställs för innevarande år.

Inom beskattningspraxis torde som allmän spårtrafikled betraktas det egentliga spårområdet samt anläggningar. Begreppet rullbana föreslås på motsvarande sätt omfatta bl.a. taxibanor och stigområden samt det s.k. serviceområdet.

Luftfartsverket upprätthåller 25 flygfält, och därutöver finns 69 s.k. småflygfält. Största delen är öppna för allmän trafik. De flygfält som ägs av kommuner befrias från fastighetsskatt redan på den grunden att en kommun inte skall betala skatt för en fastighet som den äger på sitt eget område.

Enligt den gällande fastighetsskattelagen är också vissa kulturhistoriskt värdefulla fastigheter undantagna från skatten. På denna grund har t.ex. ödekyrkor, slott, fästningar och kloster befriats från skatt. Det föreslås att Statens konstmuseums fastigheter, till vilka hör Ateum och Sinebrychoffs konstmuseum, samt Finlands nationalmuseum och det nya operahuset i Helsingfors också redan i år befrias från fastighetsskatt.

Skattefrihet på grundval av internationella avtal

Enligt det gällande 4 § skall fastighetsskatt

inte betalas om beskattningen strider mot föreskrifterna i ett internationellt avtal som har trätt i kraft genom lag. Eftersom ett flertal skatteavtal träder i kraft genom förordning, föreslås det att ordalydelsen i paragrafen utvidgas.

Ändringsbehov till följd av ändring av annan skattelagstiftning

I lagens 15 § stadgas om värdering av fastigheter. Hänvisningarna till lagen om skatt på inkomst och förmögenhet (1240/88) skall ändras till hänvisningar till den separata förmögenhetsskattelag som trädde i kraft vid ingången av innevarande år. Då värdet av en fastighet som hör till företagstillgångarna bestäms skall de allmänna och schematiska värderingsgrunderna inom förmögenhetsbeskattningen användas, vilket för tydlighetens skull föreslås bli omnämnt i paragrafen. Även tidpunkterna för värderingen omnämns noggrannare utan att hänvisa till det år som nämns i 5 §.

Ändringarna skall tillämpas först vid fastighetsbeskattningen för 1994, eftersom fastighetens värde vid utgången av föregående kalenderår ligger till grund för fastighetsskatten. Fastighetsskatten för i år, första året den uppbärs, bestäms i enlighet med värdena vid förmögenhetsbeskattningen för 1992.

Fastighetsskattens minimibelopp

Det minsta belopp som kan uppbäras i fastighetsskatt är enligt lagens 22 § 100 mark. Beloppet gäller per fastighet men skall enligt förslaget ändras så att det gäller per skattskyldig, eftersom det nuvarande stadgandet visat sig vara mycket besvärligt administrativt sett. En nedre skattegräns som skall tillämpas särskilt på varje sakrättsligt självständig fastighet lämpar sig illa för massförfarandet vid beskattningen. Dessutom är slutresultatet slumpmässigt ur de skattskyldigas synvinkel och beror på hurudana enheter en gårdsbruksenhet eller en i planen upptagen tomt består av.

Debiteringsåret för skatten utgörs av samma kalenderår som för fastställandet varför hänvisningen i den i gällande lagen till det år som nämns i 5 § inte behövs.

Följändring

Enligt 100 a § (556/92) beskattningsslagen gör

skattebyrån en s.k. följdändring, om beskattningen har ändrats på ett sätt som inverkar på beskattningen för ett annat skatteår eller på en annan skattskyldigs beskattning. Det föreslås att en möjlighet att göra följdändringar också inom fastighetsbeskattningen skall tas in i 25 §. Stadganden skall tillämpas redan vid beskattningen som verkställs för innevarande år.

Behörig länsrätt i besvärssärenden

Det föreslås att lagens 26 § kompletteras så, att den länsrätt som är behörig i besvärssärenden anges. Behörigheten skall innehas av länsrätten i det län till vars domkrets den skattebyrå som verkställt fastighetsbeskattningen hör i stället för av domkretsen för den skattskyldiges hemkommun. På så sätt kommer besvär som gäller samma fastighet helt naturligt att behandlas i samma länsrätt.

Enligt lagens 20 § kan fastighetsbeskattningen verkställas dels av skattebyrån i den kommun där fastigheten är belägen eller i den kommun där den skattskyldige är bosatt, dels på annat håll om skattestyrelsen så beslutar. I och med att antalet skattedistrikt minskar är det dessutom orealistiskt att vänta sig att den kommun där fastigheten är belägen eller där den skattskyldige är bosatt alltid har en egen skattebyrå.

Samtidigt justeras stadgandet så att fullföljdsförfarandet motsvarar det förfarande som föreslagits ingå i beskattningslagen (RP 122/1993 rd.). Sålunda skall även i fråga om ett beslut om fastighetsskatt ändring alltid först sökas genom rättelseyrkande hos skattenämnden och efter det genom besvär hos länsrätten. Förfarandet skall tillämpas vid beskattningen för innevarande år.

Ränta på skatt som skall återbäras

En ny 29 a §, som gäller ränta som betalas på skatt som skall återbäras till följd av sökande av ändring eller rättelse, skall enligt förslaget fogas till lagen. Stadgandet motsvarar även den ränta som betalas på övriga skatter. Det skall tillämpas redan innevarande år.

Straffstadganden

I 35 § gällande lag hänvisas till beskattningslagens VII avdelning som gäller straffstadgan-

den. Det föreslås att en hänvisning till 124 § beskattningslagen för tydlighetens skull fogas till paragrafen, eftersom denna hänvisning saknas i den gällande lagen. Strafflagens stadganden om brott mot tystnadsplikten är även annars tillämpliga.

3. Propositionens verkningar

Om flygfältens rullbanor befrias från fastighetsskatt minskar vissa kommuners skatteintäkter något. Beräkningen av verkningarna beror på hur området värderas. Det är svårt att definiera ett gängse värde för flygfältsområden, eftersom de i allmänhet inte är föremål för utbyte. Befrielsen från skatt gäller t.ex. i Vanda ett område på knappt 300 hektar. Den sammanlagda arealen av Helsingfors-Vanda flygplats är ca 1 300 hektar. Enligt skattestyrelsens uppskattning kommer skattefriheten att sänka Vanda stads beräknade fastighetsskatteintäkter med ca 500 000 mk, om det skattefria området värderas enligt det allmänna värdet för områden med glesbebyggelse. Används beskattningsvärdet för allmänt trafikområde vid värderingen, minskar intäkterna av fastighetsskatten med drygt 100 000 mk. I de kommuner där flygfältet är i kommunens ägo eller används av flygvapnet är området redan enligt de gällande stadgandena befriat från skatt.

Skattefriheten för Statens konstmuseums fastigheter, Finlands nationalmuseum och det nya operahuset i Helsingfors minskar intäkterna av fastighetsskatten i Helsingfors stad med uppskattningsvis knappt två milj. mk.

Resten av de föreslagna ändringarna är av närmast teknisk natur och har inga väsentliga ekonomiska eller organisatoriska verkningar.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid finansministeriet.

Finanspolitiska ministerutskottet har förutsett att det utreds om flygfältsområden kan befrias från fastighetsskatt på samma sätt som väg- och spårvägstrafiken. Propositionen innehåller ett förslag om detta.

Under beredningens gång har Luftfartsverket, konkurrensverket, kommunförbundet och vissa enskilda kommuner kontaktats.

5. Ikraftträdande och tillämpning

Den föreslagna lagen avses träda i kraft så snart den har antagits och blivit stadfäst. Avsikten är att lagen i fråga om befriandet från skatt skall tillämpas redan vid den fastighetsbeskattning som verkställs för innevarande år. Även 4 §, 25 § 1 mom., 26 och 29 a §§ skall

tillämpas vid den beskattning som verkställs för innevarande år. I övrigt skall lagen tillämpas vid den fastighetsbeskattning som verkställs för 1994.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av fastighetsskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i fastighetsskattelagen av den 20 juli 1992 (654/92) 2 § 2 mom. 2 punkten, 3 § 1 mom. 4 punkten och 2 mom. 1 punkten, 4 §, 5 § 2 mom. 1 punkten och 15 §, 22 § 2 mom., rubriken för och 1 mom. i 25 §, 26 och 35 §§ samt

fogas till 2 § 2 mom. en ny 3 punkt, till 3 § 1 mom. en ny 5 punkt, till 6 § ett nytt 5 mom. och till lagen en ny 29 a § som följer:

2 §

Fastighet

Denna lags stadganden om fastigheter tillämpas även

2) på outbrutet område som hör till fastighet,
3) på byggnadsmark som hör till samfällighet som avses i lagen om samfälligheter (758/89) eller samfällid skog som avses i lagen om samfällida skogar (37/91).

3 §

Fastigheter som är helt eller delvis befriade från skatt

Fastighetsskatt skall inte betalas

4) för allmänna vatten,
5) för Finlands nationalmuseums och Statens konstmuseums fastigheter, ej heller för operahuset i Helsingfors.

Fastighetsskatt skall inte heller betalas för en fastighet till den del den används

1) som torg, öppen plats, gata, byggnadsplaneväg, allmän väg, allmän spårtrafikled eller ett allmänt flygfälts rullbana,

4 §

Skattefrihet på grundval av internationella avtal

För en fastighet skall inte betalas skatt, om beskattningen strider mot föreskrifterna i ett internationellt avtal som binder Finland.

5 §

Ägare och innehavare som är likställd med ägare

Med innehavare som är likställd med ägare avses den som vid ingången av kalenderåret

1) har sådan ständig besittningsrätt till fastigheten som avses i 8 § 1 mom. 1 punkten i förmögenhetsskattelagen (1537/92) eller

6 §

Ägarens skattskyldighet

Skyldig att betala skatt för byggnadsmark som avses ovan i 2 § 2 mom. 3 punkten är den samfällida förmån som avses i samma lagrum.

15 §

Värdering av fastighet

Vid tillämpningen av denna lag anses som en fastighets värde det värde som, i enlighet med

11, 16-19 §§ samt 22-25 §§ förmögenhetsskatte-
lagen samt de beslut som fattats med stöd av
dessa lagrum, beräknas för kalenderåret före
det år då fastighetsskatten påförs. Värdet av en
fastighet som hör till företagstillgångarna samt
värdet av en fastighet som är fri från förmö-
genhetsskatt bestäms enligt samma grunder.

22 §

*Verkställande av beskattning samt påförande
och debitering av skatt*

Fastighetsskatten påförs per kalenderår i
hela mark så att den överskjutande delen
lämnas obeaktad. Skatt påförs inte, om belop-
pet av den skattskyldiges skatt skulle bli
mindre än 100 mark. Fastighetsskatten debite-
ras före utgången av kalenderåret.

25 §

*Skatteförhöjning, skatterättelse, rättelse av
debitering, efterbeskattning och följdändring*

I fråga om skatteförhöjning, skatterättelse,
rättelse av debitering, efterbeskattning och följd-
ändring gäller i tillämpliga delar vad som
stadgas i beskattningslagen.

26 §

*Sökande av ändring i skattebyråns och skatte-
nämndens beslut*

Enligt denna lag kan den skattskyldige eller
den som på offentlig- eller privaträttslig grund

är ansvarig för betalningen av skatten, liksom
även kommunalombudet eller kommunstyrel-
sen i den kommun där fastigheten är belägen,
söka ändring i påförandet eller debiteringen av
skatten hos skattenämnden genom skriftligt
rättelseyrkande. I ett beslut med anledning av
rättelseyrkande söks ändring genom besvär hos
länsrätten i det län till vars domkrets den
skattebyrå som verkställt fastighetsbeskatt-
ningen hör.

I fråga om besvär, rättelseyrkande och hand-
läggningen av dem gäller i tillämpliga delar vad
som stadgas i beskattningslagen.

29 a §

Ränta på belopp som återbärs

Om skatt återbärs till följd av skatterättelse,
rättelse av debitering eller sökande av ändring,
betalas på det belopp som skall återbäras
stadgad ränta från den dag skatten betalats till
den dag den återbetalas.

35 §

Straffstadganden

Angående straffpåföljder gäller 121, 123, 124
och 124 a §§ beskattningslagen.

Denna lag träder i kraft den 1993.

Lagen tillämpas första gången vid fastighets-
beskattningen för 1994. Lagens 3 § 1 mom. 5
punkten och 2 mom. 1 punkten, 4 §, 25 §
1 mom., 26 och 29 a §§ tillämpas dock första
gången redan vid fastighetsbeskattningen för
1993.

Helsingfors den 24 september 1993

Republikens President

MAUNO KOIVISTO

Finansminister Iiro Viinanen

Lag

om ändring av fastighetsskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i fastighetsskattelagen av den 20 juli 1992 (654/92) 2 § 2 mom. 2 punkten, 3 § 1 mom. 4 punkten och 2 mom. 1 punkten, 4 §, 5 § 2 mom. 1 punkten och 15 §, 22 § 2 mom., rubriken för och 1 mom. i 25 §, 26 och 35 §§ samt

fogas till 2 § 2 mom. en ny 3 punkt, till 3 § 1 mom. en ny 5 punkt, till 6 § ett nytt 5 mom. och till lagen en ny 29 a § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Fastighet

Denna lags stadganden om fastigheter tillämpas även

Denna lags stadganden om fastigheter tillämpas även

2) på outbrutet område som hör till fastighet.

2) på outbrutet område som hör till fastighet,
3) på byggnadsmark som hör till samfällighet som avses i lagen om samfälligheter (758/89) eller samfälld skog som avses i lagen om samfällda skogar (37/91).

3 §

Fastigheter som är helt eller delvis befriade från skatt

Fastighetsskatt skall inte betalas

Fastighetsskatt skall inte betalas

4) för allmänna vatten.

4) för allmänna vatten,
5) för Finlands nationalmuseums och Statens konstmuseums fastigheter, ej heller för operahuset i Helsingfors.

Fastighetsskatt skall inte heller betalas för en fastighet till den del den används

Fastighetsskatt skall inte heller betalas för en fastighet till den del den används

1) som torg, öppen plats, gata, byggnadsplaneväg, allmän väg eller allmän spårtrafikled,

1) som torg, öppen plats, gata, byggnadsplaneväg, allmän väg, allmän spårtrafikled eller ett allmänt flygfälts rullbana,

4 §

Skattefrihet på grundval av internationella avtal

4 §

Skattefrihet på grundval av internationella avtal

För en fastighet skall inte betalas skatt, om beskattningen strider mot föreskrifterna i ett sådant internationellt avtal som binder Finland och som har trätt i kraft genom lag.

För en fastighet skall inte betalas skatt, om beskattningen strider mot föreskrifterna i ett internationellt avtal som binder Finland.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §

Ägare och innehavare som är likställd med ägare

Med innehavare som är likställd med ägare avses den som vid ingången av kalenderåret 1) har sådan ständig besittningsrätt till fastigheten som avses i 121 § 1 mom. 1 eller 2 punkten lagen om skatt på inkomst och förmögenhet (1240/88) eller

Med innehavare som är likställd med ägare avses den som vid ingången av kalenderåret 1) har sådan ständig besittningsrätt till fastigheten som avses i 8 § 1 mom. 1 punkten i förmögenhetsskattelagen (1537/92) eller

6 §

Ägarens skattskyldighet

Skyldig att betala skatt för byggnadsmark som avses ovan i 2 § 2 mom. 3 punkten är den samfällda förmån som avses i samma lagrum.

15 §

Värdering av fastighet

Som en fastighets värde anses det värde som enligt de grunder som framgår av 122, 126 och 127 §§ samt 129—132 §§ lagen om skatt på inkomst och förmögenhet samt av de föreskrifter som utfärdats med stöd av dessa lagrum bestäms för året före det kalenderår som nämns i 5 §. I fråga om en fastighet, för vilken inte bestäms något värde vid förmögenhetsbeskattningen, bestäms det i denna lag avsedda värdet enligt samma grunder.

15 §

Värdering av fastighet

Vid tillämpningen av denna lag anses som en fastighets värde det värde som, i enlighet med 11, 16—19 §§ samt 22—25 §§ förmögenhetsskattelagen samt de beslut som fattats med stöd av dessa lagrum, beräknas för kalenderåret före det år då fastighetsskatten påförs. Värdet av en fastighet som hör till företagstillgångarna samt värdet av en fastighet som är fri från förmögenhetsskatt bestäms enligt samma grunder.

22 §

Verkställande av beskattning samt påförande och debitering av skatt

Fastighetsskatten påförs i hela mark så att den överskjutande delen lämnas obeaktad. För en fastighet påförs inte fastighetsskatt om skatten skulle bli mindre än 100 mark. Fastighetsskatten debiteras före utgången av det år som nämns i 5 §.

Fastighetsskatten påförs per kalenderår i hela mark så att den överskjutande delen lämnas obeaktad. Skatt påförs inte, om beloppet av den skattskyldiges skatt skulle bli mindre än 100 mark. Fastighetsskatten debiteras före utgången av kalenderåret.

25 §

Skatteförhöjning, skatterättelse, rättelse av debitering och efterbeskattning

I fråga om skatteförhöjning, skatterättelse, rättelse av debitering och efterbeskattning gäl-

25 §

Skatteförhöjning, skatterättelse, rättelse av debitering, efterbeskattning och följdändring

I fråga om skatteförhöjning, skatterättelse, rättelse av debitering, efterbeskattning och följd-

Gällande lydelse

ler i tillämpliga delar vad som stadgas i beskattningslagen.

26 §

Sökande av ändring i skattebyråns beslut

Enligt denna lag kan den skattskyldige eller den som på offentlig- eller privaträttslig grund är ansvarig för betalningen av skatten, liksom även kommunalombudet eller kommunstyrelsen i den kommun där fastigheten är belägen, genom besvär hos länsrätten söka ändring i påförandet eller debiteringen av skatten.

I fråga om besvär och handläggningen av besvär gäller i tillämpliga delar 82 § 3 mom., 93 § och 93 a § 1 mom. beskattningslagen. Stadgandena i 93 § 2 mom. beskattningslagen om beslut av skattenämnden skall även tillämpas på skattebyråns beslut.

35 §

Straffstadganden

Angående straffpåföljder gäller 121, 123 och 124 a § beskattningslagen.

Föreslagen lydelse

ändring gäller i tillämpliga delar vad som stadgas i beskattningslagen.

26 §

Sökande av ändring i skattebyråns och skattemännadens beslut

Enligt denna lag kan den skattskyldige eller den som på offentlig- eller privaträttslig grund är ansvarig för betalningen av skatten, liksom även kommunalombudet eller kommunstyrelsen i den kommun där fastigheten är belägen, söka ändring i påförandet eller debiteringen av skatten hos skattemämnden genom skriftligt rättelseyrkande. I ett beslut med anledning av rättelseyrkande söks ändring genom besvär hos länsrätten i det län till vars domkrets den skattebyrå som verkställt fastighetsbeskattningen hör.

I fråga om besvär, rättelseyrkande och handläggningen av dem gäller i tillämpliga delar vad som stadgas i beskattningslagen.

29 a §

Ränta på belopp som återbärs

Om skatt återbärs till följd av skatterättelse, rättelse av debitering eller sökande av ändring, betalas på det belopp som skall återbäras stadgad ränta från den dag skatten betalats till den dag den återbetalas.

35 §

Straffstadganden

Angående straffpåföljder gäller 121, 123, 124 och 124 a §§ beskattningslagen.

Denna lag träder i kraft den 1993. Lagen tillämpas första gången vid fastighetsbeskattningen för 1994. Lagens 3 § 1 mom. 5 punkten och 2 mom. 1 punkten, 4 §, 25 § 1 mom., 26 och 29 a §§ tillämpas dock första gången redan vid fastighetsbeskattningen för 1993.
